

ממתק לישבת

זמני השבת

ירושלים תל-אביב חיפה באר-שבע
כניסת השבת 4:05 4:18 4:23
אאת השבת 5:21 5:22 5:19 5:24

נהנים עם איצו

שלום לך יומני הקר,

היום הסתכלתי על ארון הספרים אצלנו בבית. מבלי לשים לב, התחלתי לספר כמה ספרי קדש מנחים לנו על המדף. כשהגעתי כמעט לחמשים, התענייפתי ועצרתי. אחי הבחין בספירה שלי והתפלא: "למה אתה סופר את הספרים? אתה יכול להיות רגוע! יש לנו 'מלא' ספרים..."

"מצוין", ענית לו. "באמת חשוב שבית יהודי יהיה 'בית מלא ספרים'. כל הזמן צריך להשתדל ולהוסיף עוד ספרים. גם אם אנחנו לא מספיקים ללמד את כל מה שכתוב בכל הספרים, בכל זאת כשיש הרבה ספרי קדש זה עושה חשק לפתח ולדפדף, ככה מקבלים משגים, טועמים רעיונות, ורוצים ללמד עוד".

אתה בטח מתאר לעצמך שההתענינות שלי בספרים, קשורה בתאריך המיוחד ה' בטבת. בתאריך הזה, לפני כשלושים שנה, הסתיימה פרשיה משפטית הקשורה לספריה הקדושה של אדמו"ר חב"ד. בית המשפט פסק שאי אפשר לסחור בספרים הקדושים, כי הם מהווים ירשה ורוחנית חשובה לכל החסידים!

השמחה הגדולה שבה חוגגים חסידים את ה' בטבת, מלמדת אותנו כמה צריך ליקר את ספרי הקדש. יש לי תכנית להעשיר השבוע את הספריה שלי בכמה וכמה ספרים. אני רק מקווה ש'דמי החנכה' שקבלתי יספיקו להכל!

שלך, אלי

הדלקה בכפור

תקציר: בכמה אסירים בסיביר, תחת המושטר הסובייטי, קבוצת יהודים נתמסרת בדלקה הדלקת נר ראשון של חגגה. פנהיג המבורה, כרדכי, מוסיס בתא מעצר בודד.

תל-אביב-יפו
Tel-Aviv-Yaffo
שולים - P.P.
67' ש

יוצא לאור על-ידי: המרכז לעזרי שליחות
ת"ד 100 כפר חב"ד 6084000 • טל' 03-3731777 • פקס' 03-9606169
www.chabad.org.il • chabad@chabad.org.il

במסתרי הגימה

מאת עוזי קפלון

למעונכם כי אם פה תניחו את ראשכם. גם אני אשאר עמכם ועוד מי שירצה מן החברים, ואת פתח בית המדרש נגעל, עד בוא השומר בבקר. וגם מחר נעשה כן! אולי יתאש הנבל וילך לו לדרוכו".

הצעתו של בניהו נתקבלה. התלמידים השקיעו עצמם בלמוד והיום חלף ללא ארועים מיוחדים. השנה על ספסלים בבית המדרש כבר היתה נעימה פחות... ובבקר גם גדעון בהכרזה כי אין צדק בכך שבמקום שישב הרשע בכלא, יהיו הם אסורים בבית הסהר..

"הבה נצא בחבורה גדולה, כפי שהציע בניהו, ונבדק ברחובות בנהו ונראה, הלא יתכן כי כבר התאש יוליוס ונטש את העיר זה מכבר, ואז לשוא נמשיך לחנם להשמר מפניו!"

אחרי יממה לאור גרות בלבד, נעימה היתה היציאה לאור הבקר, לאויר הקריר של יבנה. הם צעדו בקבוצה גדולה, חולפים במהירות ברחובות יבנה וסורקים בעיניהם כל פנה וכל מחבוא אפשרי. יבנה לא היתה גדולה כירושלים, אך כעבר שעה של הליכה מאמצת עדין לא הגיעו למחציתה..

"אני מציע שנחצה לשני מחנות", אמר בניהו. "גדעון בחבורה אחת ומונבז בחבורה שניה, יען מכירים הם היטב בטביעת עינים את האיש אשר אנחנו מחפשים, וכך נסיים במחצית הזמן!". זה היה רעיון נבון. מונבז התקדם ימינה עם חבורתו, וגדעון וחבורתו שמאלה.

קבוצת מונבז סימה ראשונה, והגיעה עד פאתי העיר, אל מקום החרבה, כשהם שמחים ומשכנעים כי האיש אכן נטש את יבנה.

"ואולי השאיר משהו בחרבתו?", העלה מישהו רעיון. "הבה נגש ונראה.."

מונבז פתח את הדלת לרוחה ומפיו נתמלטה צעקת פחדים.. יוליוס שכב שם, ישן על הרצפה ונוחר בעזו..

תקציר: בעזרת הספסל חוסמים הילדים את הדלת וכולאים את יוליוס בחורבה הישנה, לנצח. האמנם?

105 סריקות ביבנה

דממה נשתררה בבית המדרש. בניהו לא הבין במה חטא, שכלם נועצים בו עינים נדהמות פאלה. הוא הביט סביבו משתומם. "הן אך קימתי מצות השבת אבדה והשיבותי הספסל לגדעון – מה עול מצאתם בי כלכם?".

גדעון התאושש. "חברי, מאת השם היתה זאת, ולמה נקעס על בניהו? אך שוגג הוא ולא מזיד! הן הוא לא ידע מי נמצא בחורבה, וחשב כי אין איש מאנשי הבית שם בבית. בתם לבבו ובנקיון פפיו עשה זאת!".

"אבל מה עשיתי?", קרא בניהו בחרדה גדולה.

"מה עשית? פתחת את הפתח בפני רוצח המבקש את נפשם של שני אלה!", קרא יהוסף, אחד התלמידים. "תבין, בניהו", מונבז נסה להרגיע: "אתה לא ידעת, אבל הספסל הזה חסם את הדלת בפני הקצין הרומאי ההוא, שפא אתמול ודבר אתנו בשפת חלקות, ואף הצליח למשוך אותנו לבוא עמו אל החרבה הישנה. ברגע האחרון נצלנו וכלאנו אותו שם, בעזרת הספסל.."

פניו של בניהו הפיקו צער עמק. "ואנכי לא ידעתי", מלמל בצער. "לעשות מצוה נתפונתי.. רגע, אם כן, יתכן כי הרומאי הלז נמצא כרגע בדרוכו הנה, לשוב ולצוד את נפשכם!" וגדעון ומונבז הנהנו בראשם בפנים חירות. בניהו זקף את קומתו: "חברים, הנה אני עשיתי הטעות הזאת; עזרו נא לי לתקנה – איש מאתנו לא יעזב לנפשם את גדעון ומונבז! הרומאי לא יעז להתנבל אליהם אם יהיו מלויים בחבורה גדולה.. התסכימו?" וכל הנערים קראו בקול: "הן! לו יהי כדברך".

"גדעון! מונבז!", לקח בניהו את הענינים לידיים. "אם בקולי תשמעו, לא תצאו מפתח בית המדרש עד בקר! את לחמכם נביא לכם אנחנו הנה, וגם בלילה לא תלכו

בית משפחה גאולה

פיני: יש לנו בעשירה בטבת טיול לירושלים! לפתל הפערבי!

צביקה: יפה מאוד. את יום הצום שול עשירה בטבת אנחנו באמת צריכים להקדיש לדברים שניזכרו את בוא הגאולה. אנחנו צמים, מתפללים, מרבים במעשים טובים, והנה אתם - תתפללו במקום שבו נמצא שריד בית המקדש - שסוף סוף יתבטלו כל הצומות, ובית המקדש יבנה.

פיני: נכון, אבל אני רק לא מבין דבר אחד, למה אפרו לנו לא להביא מפתקים לטיול?

צביקה: טוב, זה ברור שצום עשירה בטבת גם מי שמתר לו לאכל, לא מתאים שיאכל מפתקים!

צביקה: אבל יש לי בשבילך רעיון מצוי! אם תתפלל ממש ממש חזק, אז בשבתהי בירושלים כבר יבנה בית המקדש ותוכלו לקטף מפתקים, מהעצים הפתוחים שיש ימות השנה!

כאשר נכנס לבית הכנסת ראה כי ה'מוכיח' הבחין בכניסתו המאחרת, אך לא אמר לו דבר.

בסיום התפלה נכונה לרב הפתעה. ה'מוכיח' נגש אליו בכבוד ראש ואמר: "מהיום והלאה אינני רוצה להיות ה'מוכיח' של כבוד הרב". הרב היה בטוח כי התפטרותו של ה'מוכיח' באה משום שאחר לתפלה, והחל להתנצל כי לא עשה זאת בכונה, אלא היה שקוע כל-כך בנבכי הסוגיה שלמד בביתו, עד שלא שם לב לשעה המתאחרת.

ר' מרדכי הרגיעו ואמר, כי זו אינה סבת התפטרותו. להפך, הוא מרגיש שאינו מסוגל עוד להוכיח אותו. "מדוע?", תמה הרב.

ר' מרדכי הביט ברבי העשיל בתמימות שאפינה אותו, ואמר: "כאשר נכנס הרב לבית הכנסת ראיתי שגלוה אליך רבי יעקב מאורליניש, מבעלי ה'תוספות'. אם הרב זכה לך, מי אני שיוכיח אותו?"

רבי העשיל התרגש למשמע דבריו של ר' מרדכי. "כיצד ידע שבדיוק בקשיתו של הר"י מאורליניש עסקתי בלמודי בביתו?", הרהר. ואכן, כל הבקר עמל רבי העשיל למצא תרון לקשית ה'תוספות' ששאל הר"י מאורליניש, וזו היתה סבת אחרו. "אין זאת אלא שר' מרדכי אינו אדם פשוט כלל", הסיק הרב.

לאחר שהרהר בדבר החליט הרב לבקש מר' מרדכי לגלות לפניו את זהותו הנסתרת, שזה עתה זכה להכיר בה, אולם באותו יום נעלם ר' מרדכי מהעיר ולא נראה עוד.

"כמה אתה משתפר ביום?", שאל אותו הרב. המלמד ענה כי הוא מקבל עשרה טאלר ליום עבודה.

"אם-כך", אמר רבי העשיל, "אבקש ממך שתבוא עמי לקרקוב ותהיה לי למוכיח קבוע, ואני אשלם לך חמשה-עשר טאלר ליום".

נראה שהצעה קסמה למלמד, והוא הביע מיד את נכונותו. עתה יהיה תמיד לצדו של הרב. גם החיים בעיר הגדולה, שבה מתגוררים תלמידי-חכמים רבים ובתי-כנסת לרב עומדים בה, יסיעו לו בחייו. הוא נפרד מתלמידיו ומבני הישוב, ויצא עם רבי העשיל לקרקוב.

במשך שנים היה ה'מוכיח' מבקר כל תנועה ולו הקלה ביותר של הרב, ומעוררו מיד לתקן את מעשיו. רבי העשיל קבל תמיד את תוכחתו בהכנעה, גם אם היתה לעיני עם ועדה, והתאמץ מאוד שלא להכשל.

יום אחד אחר הרב לבוא לבית הכנסת. הרב כבר התכוון לקבל את 'מנתו' מאת ה'מוכיח'.

לא רצה להנתק מהאווירה הנשגבה והמרוקמת, עד שלפתע הפרעה השלחה.

בישוב התגורר מלמד-מורה, ר' מרדכי רוטנר שמו. איש טוב ותמים היה, ומלאכתו היתה ללמד את ילדי הישוב תורה. האיש לא בקש לעצמו דירה למגורים. עם רדת הערב היה בא אל אכסנייתו של החוכר, מניח את גופו על ספסל בין התנור ובין הכתל וישן את שנתו.

בכל לילה היה קם בחצות, יושב על הרצפה ולאור הנר אומר 'תקון חצות' בבכי, ומצטער על חרבו הבית וגלות השכינה. מפיון שהיה משכים לקום, היה גם מקדים לישון.

גם בערב הזה שכב על הספסל שלו בשעה מקדמת, ולכן לא ידע על הסעודה החגיגית שיערכה במקום לכבוד רבה של קרקוב.

שעת חצות הגיעה והמלמד התעורר משנתו. פתאום הבחין בהמלה שבפנדק, וראה את הרב יושב עם תושבי הישוב והם מגלגלים שיחה נאה. הדבר לא מצא חן בעיניו, והוא נגש אל הרב ואמר: "הלוא השכינה שרויה בגלות, מלאכים בוכים בקול מר, וכיצד אתם מרשים לעצמכם לשבת בהרחבת-הדעת שכזו?"

פניו של רבי העשיל הרצינו, ונכר היה כי הדברים פלחו את חדרי לבו. תכף בקש מהנוכחים להביא מים אחרונים ולברך, וסיים את הסעודה.

למחרת בבקר בקש הרב לקרא למלמד.

קוראים בענין

המוכיח שניעלם

קרקוב, עיר ואם בישראל, זכתה לרב חדש. בהתרגשות רבה הכתר הגאון רבי העשיל ועלה לשבת על פסא הרבנות. הצבור ידע כי הוא גאון בתורה ובעל מדות טובות, אולם הבירות לא ידעו עד היכן גדלתו מגעת.

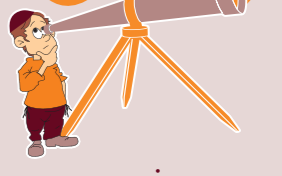
זמן קצר לאחר שנתמנה לתפקידו נטל הרב החדש את מקלו ותרמילו ויצא למסע בכפרים ובישובים שבמחוז קרקוב. הוא בקש לעמד מקרוב על מצב היהדות בישובים הקטנים, ובכל מקום עורר את התושבים לקבץ עתים לתורה ולהתחזק בקיום המצוות.

בבואו אל אחד הישובים יצאו לקראתו היהודים המעטים שהתגוררו במקום וקבלוהו בכבוד גדול. זכות נדירה זכו שרבה של קרקוב בכבודו ובעצמו יבוא לבקרים.

הרב בחן את עניני הדת בישוב והורה לתקן את הטעו תקון. לקראת ערב הזמינוהו יהודי המקום לסעודת ערב משתפת. הם בחרו לערוך את הסעודה באכסנייתו של החוכר, וזה הגיש אל השלחן מאכלים ומשקאות ביד רחבה.

הרב השמיע לפני הנוכחים דברי תורה, חזק את לבם לעסק בתורה ובעבודת השם, והתעניו במעשיו של כל אחד ואחד ובמצב פרנסתו. בני הישוב שמעו בצמא את דבריו ובלעו בשקיקה כל מלה. השעות חלפו ואיש

דמות מהפרשה

שרח בת אשר

העגלות עצרו בחצר, וכל הדודים השבטים ירדו מהם. בפיהם היתה בשורה משמחת במיחד: "עוד יוסף חי!".

רק סבא יעקב ישב עמק בתוך האהל שלו - והתאבל. כבר עשרים ושתיים שנה שהוא מתאבל כך! מי יבוא ויספר לו? הוא עלול לחטוף התקף לב!

אני התנדבתי למשימה. הדודים הביטו בי בפליאה, אבל אבא-אשר אמר להם: "אפשר לסמך עליה. היא צדקנית וחכמה גדולה ומצליחה בכל מה שהיא עושה".

לקחתי את הכנור שלי, ונכנסתי לאהל סבא-יעקב היושב ומקונן. התחלתי לנגן בכנור, בחרוזים: "יוסף במצרים? ילדו לו על ברפים - מנשה ואפרים?".

הצלילים והחרוזים נכנסו לאזניו של סבא. הוא הזדקף ושאל: "האמנם?".

הרמתי את כנף האהל. בחוץ חנו עגלות עמוסות בכל טוב מצרים. סבא ראה את העגלות, וחיוך ראשון עלה על שפתיו.

"יוסף גם מסר סימן, אבא", אמר ראובן בהכנעה. "לפני שנפרדתם - למדתם את הלכות עגלה ערופה?".

"אמת!", אמר יעקב. "איש לא היה יכול לדעת על כך חוץ ממנו! ברוך מחיה המתים!".

עוד באותה הפרשה, ירדנו כלנו למצרים, בששים ותשע נפש. בין החומות נולדה גם יוכבד - וכך הגיע מספרנו לשבעים.

מחכימים ונהנים

נלכד בשק

למגיד מקוזניץ היה חסיד, שנהג לסגף את עצמו ולהביא על עצמו יסורים שונים. דרכו היתה ללבש שק על בשרו, כבטוי לאבלו על חרבן בית המקדש, והוא הציג דמות של אדם שמפשט לגמרי מתענוגות העולם הזה.

פעם אחת, בעמדו לפני רבו, רצה להיות בטוח שהרבי אכן מודע לגדל סגופיו, ופתח את שולי הקפוטה שלבש, כדי שהרבי יראה את השק שעל בשרו.

ידעתו של הרבי לא היתה נוחה מהסגפנות, משום שעל-פי שיטת החסידות צריכה עבודת-השם להעשות בשמחה, בגוף בריא, ובפרט לא כשהסגפנות יש בה טעם של הרה. נענה ואמר: "נראה שהיצר הרע לכד אותך בשק"...

מגלים עולם

נלבש מעיל חם ונקרא על תהליך ההכנה של הגלידה, המרכב מששה שלבים עקריים: **ערבוב החמרים** - מכניסים מרכיבים כמו מים, סוכר, חלב או אבקת חלב וכל שאר חמרי הבסיס. **פסטור** - בשלב זה משמדים החיידקים המזיקים על ידי טפול בחם. **המגון** - מכונה מיחדת שוברת את חלקיקי השמן לגדל אחיד, עד לקבלת תערובת חלקה, 'הומוגנית'.

קרור - מקררים באפן מהיר, במטרה לשמר על צמיגות התערובת ולמנוע התרבות חיידקים. **השהיה** - מוסיפים תמציות חמרי טעם וצבע. בשלב זה גם מחדירים אוויר לכל גלידה בהתאם למרקם הרצוי. **הקשיה** - אחסון התערובת כך שכל חלקיקי השמן וחלבון החלב סופחים מים. **הקפאה** - שלב ההקצפה וההקפאה אשר הופך את התערובת לגלידה.

